

Ota
talteen!
Tillvara!
Save!

Näin varaudut sähkökatkoon Så här förbereder du dig för elavbrott How to prepare for a power cut

Mistä löydän tietoa?

Kiertävistä alueellisista sähkökatkoista tiedottaa sähköyhtiö; Kokkolassa Kokkolan Energia ja Korpelan Voima.

Vedenjakeluun liittyvistä asioista tiedottavat Kokkolans Vesi ja alueelliset vesiosuuskunnat.

Yle Radio Suomi ja muut uutismediat sekä kunnat uutisoivat ja ohjeistavat kuntalaisia.

Var hittar jag information?

Elbolaget informerar om regionala cirkulerande elavbrott: i Karleby är det Karleby Energi och Korpelan Voima som kommer med information.

När det gäller vattendistribution kommer informationen från Karleby Vatten och vattenandelslagen.

Yle Radio Suomi, andra nyhetsmedier och kommunerna ger information och anvisningar till kommuninvånarna.

Where can I find information?

The power companies will give advance notice of impending rolling regional power cuts - in Kokkola: Kokkolan Energia and Korpelan Voima.

Kokkolans Vesi and regional water cooperatives will give information on water distribution.

Yle Radio Suomi and other news media as well as municipalities will report news and instruct municipal residents.

Kokkolan kaupunki / Karleby stad / The City of Kokkola:

www.kokkola.fi | FACEBOOK: @Kokkolankaupunki | TWITTER: @kokkolakarleby

Kokkolans Vesi / Karleby Vatten:

www.kokkolansvesi.fi | FACEBOOK: @kokkolanvesi

Energiateollisuus / Energiindustrin / Energy industry:

www.sahkokatkokartta.fi

Kantaverkkoyhtiö / Stamnätsbolaget / Transmission system operator Fingrid:

www.fingrid.fi

Mistä sähköpula johtuu?

Sähköpula syntyy, kun sähkön tuotanto ja tuonti Suomeen eivät riitä kattamaan sähkön kulutusta. Tällöin sähköä joudutaan säästämään.

Fingrid pyrkii toteuttamaan mahdolliset sähkökatkot hallitusti ja tiedottamaan niistä ennakkoon. Alueelliset sähkökatkot voivat kestää 1–2 h. Katkojen todennäköinen ajoitus on klo 8–10 ja klo

17–19 välillä, jolloin kulutus on suurimmillaan. Yhteiskunnan tärkeät toiminnot kuten sairaalat pyritään aina rajaamaan sähkökatkojen ulkopuolelle. Sähkökatkoja voi tulla myös äkillisesti.

Energiansäästö arjessa ja hyvä varautuminen sähkökatkoihin auttaa meitä kaikkia.

Sähköä säästämällä pienennetään sähköpulan riskiä

Sähköpulan riskiä pystytään pienentämään, kun käytämme sähköä säästeliästi. Kulutus on korkeimmillaan arkiaamuisin ja alkuillan tunteina. Lue energiansäästövinkit: www.astettaalemmas.fi

Miten toimia sähkökatkon aikana?

Huolehdi varautumisesta jo ennen sähkökatkoja!

- Tee lista asioista, joita kotona tarvitaan sähkökatkon varalta.
- Kirjoita puuttuvat tarvikkeet listaan ja hanki ne ajoissa kotiin.
- Kun tavaroiden paikat ovat selvillä, kävelkää yhdessä koko perheen kanssa kotona ja katsoa, mistä tarvikkeet löytyvät ja käykää läpi, miten niitä käytetään.

Varmista, että sinulla on kotivara

- Riittävästi juomavettä ja ruokaa, välttämättömät lääkkeet, hieman käteistä, taskulamppu tai muu valaisin ja paristoja, varavirtalähde, paristokäyttöinen radio ja ruokaa myös lemmikeille.
- Huolehdi myös läheisistä ja varmista, että heillä on tietoa sähkökatkoihin varautumisesta.
- Saat tietoa ja voit tulostaa varautumis- esitteen 72tuntia.fi.

Sähkölaitteet

- Ota kuumenevat laitteet (esim. liesi, kahvinkeitin, silitysrauta) pois päältä sähkökatkon alkaessa. Sammuta myös pyykin- ja astianpesukone ja ota akkukäyttöiset laitteet pois laitauksesta.
- Jos pystyt, älä poistu kotoa sähkökatkon aikana, vaan jää varmistamaan, ettei mitään yllättävästä tapahdu sähköjen palauduttua.
- Vältä jääläppien ja pakastimen turhaa avaamista, jotta ruoka säilyy paremmin.
- Vältä ovien avaamista ja tuulettamista, jotta asunto säilyy lämpimänä.
- Varmista, että kotona on toimiva palovaroitin ja alkusammatusvälilineet
- Katu- ja ulkovalaistus sammuu. Käytä heijastimia ja taskulampua liikkuessasi pimeässä.
- Sähkökatkon sattuessa hissit tai ovien sähkölukitus eivät välttämättä toimi. Suosi portaita.
- Sähkökatko voi aiheuttaa katkoja myös julkisessa liikenteessä, kaupoissa, bensapumpuilla ja pankkiautomaateilla.

Tietoa sähkökatkon aikana

- Etsi Yle Radio Suomen kanava, ja kuuntele viranomaisten tiedotusta. Pitkän sähkökatkon aikana kännynkoiden ja netin toimivuus voi lakata.
- Tietoa sähkökatosta löytyy myös sähköyhtiön ja vesilaitoksen verkkosivulta. Vältä soittamista, seuraa tiedottamista verkon tai radion kautta.
- Älä soita hätänumeroon esimerkiksi kysyäksesi sähkökatkon kestosta. Turhat puhelut tukkivat hätänumeron.

Sähkökatkon jälkeen

Kun sähköt palaavat, ota laitteet käyttöön pikkuhiljaa. Nämä äkillinen kuormituspiikki ei katkaise sähköjä uudelleen. Vältä aluksi sellaisten laitteiden käyttöä, joiden sähkökulutus on suurinta. Veden

tulo ei välttämättä ole heti normaalilla. Seuraa viranomaisten ohjeita.

Vad beror elbristen på?

Elbrikt uppstår när elproduktionen och importen till Finland inte räcker till för att täcka konsumtionen. Då behöver man spara el.

Fingrid strävar efter att genomföra eventuella elavbrott på ett behärskat sätt och att informera om dem i förskott. De regionala elavbrottet varar 1–2 timmar. Avbrotten kommer sannolikt att äga

rum mellan kl. 8–10 och 17–19, då konsumtionen är som störst. Man strävar efter att elavbrottet inte ska beröra samhällets kritiska funktioner, till exempel sjukhus. Öväntade elavbrott kan också förekomma.

Om vi sparar energi i vardagen och förbereder oss väl inför elavbrott hjälper det oss alla.

När vi sparar el minskar risken för elbrikt

Risken för elbrikt minskar om vi använder elektricitet sparsamt. Konsumtionen är som störst på vardagsmorgnar och förkvällar. Energispartips finns på www.astettaalemmas.fi

Hur ska jag agera under elavbrottet?

Gör förberedelser i förhand!

- Gör en lista över vad du behöver under ett elavbrott hemma.
- Gör en lista över vad som fattas och skaffa hem det i god tid.
- När du har organiserat sakerna kan du tillsammans med familjen gå igenom var sakerna finns och hur man använder dem.

Försäkra dig om att du har reservförråd hemma:

- Tillräckligt med dricksvatten och mat, nödvändiga läkemedel, lite kontanter, ficklampa eller annan lampa och batterier, reservströmkälla, batteridriven radio och mat för dina sällskapsdjur.
- Ta också hand om dina närliggande och försäkra dig om att de vet hur man förbereder sig på elavbrott.
- På 72tuntia.fi finns information och en beredskapsbroschyr som kan skrivas ut.

Information under elavbrott

- Sök fram kanalen Yle Radio Suomi och lyssna på myndigheternas information. Under ett långt elavbrott kan mobiltelefoner och internet sluta fungera.
- Uppgifter om elavbrott finns också på elbolagens och vattenverkets webbplatser. Undvik att ringa samtal, följ informationen via internet eller radio.
- Ring inte nödnumret till exempel för att fråga hur länge elavbrottet varar. Onödiga samtal belastar nödcentralen.

Vatten och avlopp, fjärrvärme

- Under elavbrottet kan vattentillförseln fungera, men man bör undvika att tappa vatten i avloppet. Man kan dricka kranvattnet.
- Följ vattenverkets anvisningar. Undvik att använda dusch och toalett om du kan.
- Om fastigheten har fjärrvärme kan det varma vatnet vara brännande hett. Använd kallt vatten.

Efter elavbrottet

När elavbrottet är över kan du ta i bruk apparaterna småningom. Så här uppstår ingen belastningstopp som kan orsaka ett nytt elavbrott. Undvik till en början att använda sådana apparater

som drar mest el. Vattentillförseln fungerar inte nödvändigtvis genast normalt. Följ myndigheternas anvisningar.

How do electricity shortages arise?

An electricity shortage occurs when electricity production and imports to Finland are not enough to cover electricity consumption.

Fingrid aims to carry out any power cuts in a controlled manner and to give advance notice on them. Regional power cuts last between 1 to 2 hours. The probable time of the power cut is

between 8 and 10 am and 5 and 7 pm, when the consumption is at its highest. The aim is to exclude critical societal functions like hospitals from the power cuts. Power cuts can also occur abruptly.

Saving energy every day and preparing for power cuts helps us all.

Saving electricity reduces the risk of electricity shortage

The risk of electricity shortage can be reduced when we use electricity sparingly. Consumption is at its highest on weekday mornings and early evenings. Energy saving tips are available on the Down a Degree website: www.astettaalemmas.fi

What to do when the power goes out?

Be prepared before a power cut!

- Make a list of items you need during a power cut.
- Write down missing items and purchase them in advance.
- Make sure everyone in your family knows where everything is and how they are used.

Make sure you have an emergency supply

- Enough water and food, essential medicines, small amount of cash, flashlight or other light source and batteries, backup power supply, battery-powered radio as well as food and water for pets.
- Take care of friends and family - make sure they know how to prepare for a power cut.
- More information and a home preparedness brochure can be found on the 72hours.fi website.

Information during a power cut

- Find the Yle Radio Suomi channel and listen to announcements from authorities. During an extended power cut, mobile phones and the internet may stop working.
- Also your electricity company and water utility company will post information of ongoing power cuts. Avoid calls, follow the information on the internet or radio.
- Don't call the emergency number to check e.g. when the power will be back. Non-emergency calls may block the emergency number.

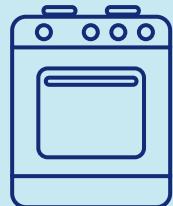

After a power cut

When power is restored, turn your appliances back on one at a time. This way, the sudden momentary power surge won't cut the power again. Avoid using electrical appliances which uses the most

Electrical appliances

- During a power cut, switch off all electrical appliances that heat up, like the stove, coffee maker and iron. You should also turn off the washing machine and dishwasher and remove battery-powered devices from their charger.
- If possible, don't leave your home during a power cut, to ensure nothing unexpected happens when the power comes back.
- Keep your fridge and freezer door closed to protect the contents.
- Keep doors and windows closed to prevent heat from escaping.
- Equip your home with smoke alarms and first aid fire extinguishers.
- Street lights and outdoor lights will go out. Use reflectors and flashlight when you leave your home.
- In the event of a power cut, elevators and the electrical locking on doors may stop working. Use stairs if possible.
- A power cut can also cause disruption in public transportation, stores, gas stations and ATMs.

Water and waste water, district heat

- You may have running water during a power cut, but you should avoid using it. You can drink tap water.
- Follow the water company's instructions. Avoid using the shower and toilet if possible.
- If the property has district heating (kaukolämpö), the hot water coming from the tap can be extremely hot. Use cold water.

electricity right after the power comes back. Water flow may not be normal. Please follow the instructions from the authorities.